Nagyvárad, 1897. III. évfolyam 251. szám. Vasárnap, október 31.

Előfizetési árak:
A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre . . . 6 frt — kr.
Negyedévre . . . 1 « 05 »
Helyben házhoz hordva:
Egész évre . . . 8 frt — kr.
Negyedévre . . . 2 frt — kr.
Vidékre postán szállitva:
Egész évre . . 10 frt — kr.
Negyedévre . . 2 » 50 »

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden nap a hétfői és ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Apácza u. 3. sz.

A szerkesztőség kéziratok visszaadására vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 4 kr.

NAGYVÁRAD, október 30.

Elfajult parlamentarizmus.

Az a szomoru kép, amit a bécsi reichsrath nyujt, annak a jele, hogy az alkotmányosságnak palladiuma, a parlamentarizmus lejárta magát. Régóta jelentkeztek már egyes tünetek, amelyek azt mutatták, hogy beteg a parlamentarizmus, hogy egészen más, mint az az ideál volt, ami az alkotmányos korszak kezdetén lelkesitette az embereket; azt is konstatálták már, hogy nem felel meg a hozzáfüzött várakozásnak, sokan már a csődöt is kimondották felette, de az, ami most Ausztriában történik, mindennél jobban bizonyitja, hogy a parlamentarizmus reformra szorul.

Az októberi magyarországi választások és az inkompatibilitás flagrans megsértése különben meggyőzték már a magyar közvéleményt arról, hogy hibás a képviseleti rendszer. Egy országban, amelynek 16 millió lakosa van, csak 800,000 bir választói joggal (48-ban majdnem egy millió volt), ezek közül 400,000 hivatalnok, a többinek fele pedig ezerféle kötelékkel van csatolva a kormány szekeréhez. Igy azután természetes, hogy amint Bánffy megkapja a többséget, éppen úgy megkapná azt Kecskeméti Nagy Istvan. De, hogy az ilyen alapon létrejött törvényhozói testület nem hű képviselője az ország népének, a többség akaratának, az nem szorul bizonyitásra.

A tavaszszal leleplezett inkompatibilitási botrányok még jobban lerántották a leplet erről az ugynevezett képviseleti rendszerről. Megmutatta, hogy a kormány kegyéből, csendőri segitséggel a törvényhozói testületbe bejutott képviselők jelentékeny része nem a közjó előmozditását tekinti czéljának, hanem önző czéljainak előmozditására használja ki »a nép bizalmából« nyert mandátumát. Egyik bakkancsokat liferál, másik fegyvert szállit, a harmadik az Adrián vitorlázik, a negyedik viczinálist épit — — az ország gondjával-bajával vajmi kevés törődik.

Ausztriában nem valami ideális, de sok tekintetben korrektebb a választási rendszer. Ott még az államhivatalnokok is szabadon gyakorolhatják választói jogaikat. Legutóbb ki is terjesztették a választói jogot, az ugynevezett ötödik kuriát is felruházták azzal, minek eredménye az lett, hogy a szocziáldemokraták is bevonultak a reichsrathba.

Ausztriának sokféle nemzetiségéből olyan törvényhozói testület gyült össze, mely mostani viselkedésével valóságos szégyent hoz a parlamentarizmusra s a Lajthán tul magát az alkotmányt is veszélybe dönti, nálunk pedig — ugy látszik — alkotmányrevizióra vezet.

Mikor országuk legfontosabb érdekei forognak szóban, segiteni kellene az inségben levő szerencsétleneken, megujitani a gazdasági kiegyezéseket stb. ők botokkal, székekkel és asztalokkal argumentálnak, egymást olyan titulusokkal illetik, amilyeneket tisztességes társaságban kiejteni sem lehet.

Igaz, hogy ez tisztán »belügye« Ausztriának, amelyhez még a közösügyek czimén sem formálunk jogot, de elég ok arra, hogy mindenütt felvesse a parlamentarizmus reformját.

Az a rendszer, amely ilyen botrányos módon elfajulhat, nem lehet egészséges, nem lehet attól már sok jót várni.

Modern jogtudósok régóta foglalkoznak a parlamentarizmusnak s az egész képviseleti rendszernek gyökeres reformjával. Egyik a választói jog kiterjesztésében keresi és látja az orvosságot, másik a választási eljárást tartja a baj okának s a titkos választás behozatalát sürgeti, a harmadik az osztály-képviseletben véli megtalálni az alkalmas gyógyszert, a negyedik megelégszik egyszerüen a házszabályok revideálásával.

Ausztriában egyelőre talán ez utóbbi is segitene az elmérgesedett bajokon, de a parlamentarizmust magát csak gyökeres reformok menthetik meg. Az eszme, melyet a parlamentarizmus képvisel oly szép dolog, mely tőle függ oly fontos, hogy megérdemli a megmentésére irányuló munkát és fáradságot.

Tennivalók.

(a—é). Az ezidei inséges-viszonyok mutató kéz gyanánt hivják fel a gazda figyelmét saját sorsára. Egész vidékek gazdái belátták, hogy nem puszta jelszavak azok, a miket az

A „TISZÁNTÚL“ TARCZAJA.

Halottak estéje.

Irta: **EMBER GYÖRGY.**

A temető zugában van egy sír,
Egy kis árva mellette úgy elsír.

»Édes anyám, gyere fel, gyere fel,
Szomjuhozva, éhezve halok el!«

»Alamizsna-kenyeret se kapok,
Csak te vagy az, akit úgy siratok!«

Oda-közel van egy sir, virágos,
A teteje olyan szép világos.

Gyászos asszony amellett kesereg;
Kis angyala ott nyugszik, a jó gyerek.

Szól az árva: »Meglátom anyámat,
Túl a síron nem epeszt a bánat.«

Szól az anya: »Ne hagyj el magamra,
Kis angyalom, te vezess utamra!«

A kis árvát magához ölelte . . .
»Légy az enyém emlékül, helyette.«

Kis angyala az égből köszönte:
»Édes anyám, áldott légy örökre!«

Őszi mese.

— PAUL ARÈNE. —

Semmi sem szebb egy szép ősznél. Ezt az évszakot joggal kedvelik a festők és főkép a poéták; az elsők azért a gyönyörű tarka szinpompáért, melylyel október hava az erdők lombkoronáit befesti, az utóbbiak pedig a miatt az édes-bús melancholia miatt, melyet az év ezen utolsó mosolya fakaszt az érző keblekben.

Ez a mélabús hangulat egyébként nem szomoru, hanem inkább telve van erős reménynyel. Mert a téli hideg halott természet önkéntelen a természet feltámadásának közeledtére emlékeztet és a zuzmarával fedett faágak és elhervadt fűszálak mögött képzeletünkben a bimbókkal telt viruló tavaszi reggel képe tünik fel, melyen lanyha szellők suhognak át a fakadó bokrokon.

De hát ehhez a hangulathoz is mindig kell egy kis képzelet és alkalmas időpont, mert néha, midőn a fagyos téli szél átsivit a fákon, melynek összezsugorodott levelei karikázva peregnek alá, akkor bizony eszünkbe jut, hogy a mi életünk is olyan mint az a tovasodort falevél, csak egy szellő és halottak vagyunk mi is.

Sokszor megtörtént velem, hogy télen leültem, hogy egy vidám tárcza irásához fogjak, midőn egy kint a hidegben ugató kutya, egy mélabús téli délutáni harangszó, az ablakom előtt sivitó szél zaja búskomorá tettek s vidám bohókás történet helyett irtam egy hangulat keltő czikket halottak napjáról.

Itt van ni, hiszen a halottak napjától már alig választ el egy pár nap.

Nos hát aktuális akarok lenni ez alkalomból s elmondok egy hihetetlennek látszó, de mégis igaz történetet, mely minden tagadás daczára bizonyságot tesz róla, miszerint a tulvilág szele néha megcsapja arczunkat már e földön és olykor a legskeptikusabbak ember is megremeg a földön túli lét rejtelmeinek érzetére.

Nem fogok itt tudományos fejtegetésekbe bocsátkozni, csak egyszerüen elmondom az esetet, úgy a hogy van.

Van Franczia országban egy kis falu: Puy-Brusz-nek hivják, egyetlen nevezetessége egy pár száz éves kőtemplom, mely a történelmi nevezetességek sorában minden régészeti könyvben ott szerepel. Ennek a régi templomnak pár évvel ezelőtt volt egy Monte József nevü sekrestyése, ki egyúttal harangozó is volt.

A templom hajdan székesegyház volt, de a nagy forradalom idejében egy vad republikáns csapat lerombolta a templom diszeit és minden belső ékességét szétdulta, úgy, hogy

THEA, RUM és THEA-SÜTEMÉNYEK;
továbbá mindennemü **CSEMEGÉK**
első kézből; nem bizományi raktár, nem lerakat;
a bizományos hasznát a n. é. közönségnek ajánlja fel

KÁDÁR JÁNOS,
FŰSZER-, BOR- és CSEMEGE-KERESKEDÉSE
NAGYVÁRADON.

agrárius közvélemény a gazda bajainak nevezett meg, s nem tulzottak azok a kivánságok, melyeket a magyar gazdaszövetség zászlajára irt.

A gazdaszövetség lobogója alá nagy tömegekben sorakozik a gazdaközönség, mert a mai viszonyok már érezhetően megtanitották rá, hogy a gazda csak akkor boldogulhat, ha szövetkezik gazdatársaival, ha egyesült erővel igyekeznek czéljaikat elérni, ha maga segit magán és nem a kormánytól vagy a jó sorstól várja a segitséget.

A szövetkezés széles alapokon fejlődik. A hitelszövetkezetek egyes vidékeken, a hol a gazdák belátták saját érdekeiket s szövetkeztek, kezükben tartják a gazda hitelügyét s e téren kitünő eredményeket mutatnak föl. De ezzel nem szabad megelégednünk s a szövetkezést folytatnunk kell a fogyasztás és értékesitès minden ágában, ugy hogy a gazdának minden szükségletét a gazdák egyesülése utján lehessen olcsóbban és biztosabban kielégiteni.

Ebben az irányban több vidéken meg is indult már a mozgalom s főleg a fogyasztási szövetkezetek létesitésére törekszenek a gazdák. Bizony nagyon helyes volna, ha maga a gazdaszövetség állana élére ennek a mozgalomnak s igyekeznék a gazdaközönséget a szövetkezés kipróbált utjára terelni fogyasztási czikkeinek olcsóbb beszerzése czéljából.

Mert az agrár-agitácziónak nem egydül gazdaság-politikai föladatai vannak. Legalább olyan fontos az is, hogy minden fegyver kihasználtassék a gazda könnyebb boldogulása érdekében. A gazdának, ha meg akar élni, fogyasztási czikkeit sokkal olcsóbban kell beszerezni, mint a hogy ma kapta őket. A közvetitő kereskedelem nyerességét maga a fogyasztó gazda élvezheti, ha társaival összeállva fontosabb fogyasztási czikkeit a közvetlen forrásból, a gyárból, a termelőtől szerzi be.

A sárosmegyei gazdák, lám, már megkezdték a megtakaritásnak ezt a nemét s Eperjesen megalakitották a fogyasztási és értékesitési szövetkezetüket. A szövetkezet utján a gazdák sokkal olcsóbban szerzik be összes fontosabb fogyasztási czikkeiket s a mellett még termékeik értékesitését is a szövetkezet utján végzik, a mi viszont az eladásnál is a gazda zsebébe juttatja a közvetitői nyereséget.

Valóban helyes volna, ha mindenütt gondoskodnának a gazdák ilyen szövetkezetek létesitéséről s ha a gazda-szövetség maga szervezné és fejlesztené a fogyasztási szövetkezetet, a mint azt a hitelszövetkezetek terjesztésénél is kiváló sikerrel cselekedte.

ORSZAGGYULES

A képviselőház ülése.

Budapest, október 30.

Kurucz és labbancz egyaránt Bécsről beszél a folyosón. *Kálmán* Károly is kénytelen bevallani, hogy Lecherrel szemben ő csak kis epigon.

Bent a Házban az öreg Madarász azzal a csipős megjegyzéssel fogadja Sima Ferenczet, hogy:

— Lám, lepipált a német sógor. Mikor mondol öcsém te olyan beszédet, mint Lecher?

Szomoruan vág vissza Sima Ferencz:

— De hát miért is nincs nálunk éjjeli ülés. Majd meglátnátok mit tud Sima Ferkó.

Legott be is bizonyitotta Sima, hogy mit tud ő. Tényleg ezt a képességét nem ismerték meg. Nem tette meg interpellácziójat. Ő tehát *hallgattni* is tud. Csodás dolog.

Részletes tudósitásunk a következő:

Délben tizenkét órakor a képviselőház pár perczig tartó ülésre gyült egybe, hogy meghallgassa az elnöki előterjesztéseket, a melyeknek során bemutatták a *főrendiháztól* tegnap elfogadott két törvényjavaslatot: a provizóriumot és az indemnitást, majd a számvevőszék két jelentésére hozott országgyülési határozatot, a melyekhez a főrendiház hozzájárult s igy azok országos határozatokká emeltetnek.

Benke Gyula zárszámadási jelentéseket nyujtott be aztán az elnök fetolvastatta az *interpelláczió* könyvet, a melybe Sima és Molnár János jegyzett be interpellácziót *Szilágyi* Dezső erre felhivta *Simát* interpellácziója megokolására, de Sima meglepetten mentegetődzött, hogy erre most nincs elkészülve. Igy hát az elnök az ülést bezárta.

A következő ülés nov. 3-án.

A megsemmisitett tisztujitás.

— A közigazgatási bíróság itélete. —

Az elmult év utolsó napján ejtették meg *Nagyszalontán* a tisztujitást. A választás eredményével a szalontai polgárság egy része nem volt megelégedve. Eleintén zugolódtak, de azok, akik ösmerik a törvényt, annak rendes utjára tértek. Megfelebbezték az egész választást s törvényes uton akartak tiltakozásuknak érvényt szerezni.

A márcziusi megyegyülés azonban a választást helyben hagyta.

Bondár Ferencz és társai nagy-szalontai lakosok a közgyülés határozata ellen fellebbezéssel éltek az e tekintetben legnagyobb fórumhoz, a nemrég szervezett közigazgatási bírósághoz. Felebbezésüket kellőleg felszerelték s bizonyitani igyekeztek a választás törvénytelenségét.

A közigazgatási bíróság október hó 6-án tárgyalta az ügyet s az itélet tegnap érkezett le Biharmegye alispáni hivatalához.

A legfelsőbb közigazgatási bíróság a fellebbezőknek adott igazat s a *választást megsemmisitette.*

Az itélet indokolása szerint meg kellett semmisiteni azért, mert a képviselő-testület 1896. év deczemker hava 31-én alakult meg s tisztujitást is ugyanazon napon ejtették meg, a helyett, hogy azt a törvény szerint kitüzték volna.

Továbbá a kijelölő képviselőtestületi gyülésben *Gelencsány* Pál községi állatorvos és *Neszmirák* Gyula községi rendőr-felügyelő is részt vettek és szavaztak, holott őket a törvény értelmében szavazati jog nem illeti meg. A szervezeti szabályrendelet szerint ugyanezeknek szavazati joguk lenne, s ezt a megye törvényhatósága is jóváhagyta, de a törvényhatóság ez irányu határozatát a belügyminiszter, mint törvénybe ütközőt megsemmisitette.

A megsemmisités indokául felemliti még a közig. bíróság, hogy *Ercsey* Sándor Nagyszalontán lakó virilis képviselői jogát megbizott által teljesitette. Ez szintén törvénybe ütközik, mert a virilis csak az esetben gyakorolhatja jogát megbizott által, ha nem a községben lakik.

---

most csupán a kopasz, puszta falak meredeznek az ég felé, bent a templom hajójában pedig a nehéz kő pillérek és bolthajtások között mindig nedves félhomály uralkodik, melyet néhány ives ablakon átszürődő fény sem képes eloszlatni. A templom körül az évszázadok folyama alatt a föld lassan-lassan mindjobban fel lett töltve, úgy, hogy ma napság már 20 lépcső fokon kell lemenni az embernek a templom belsejébe, melynek nyirkos levegője libabőrössé teszi a belépőt.

De hogy a történetre térjek, a harangozó kiszolgált katona volt s úgy egy minden babonától ment ember, ki olyan féle ájtatossággal birt, mint azok, kik folyton a templomban a szent ténykedések körül segédkeznek s éltük nagy része a sekrestyében és a toronyban telik el.

A vén templom még ma is áll, mint mondám, de ma is olyan hideg mint valaha mert a szél keresztül-kasul járja viharedzett falait, a sekrestyés azonban a mult télen meghalt még pedig a következő módon.

A harang kötele olyan módon volt felerősitve a haranghoz, hogy az a boltozaton át egy kis nyiláson egészen a földig ért, úgy, hogy a rendes harangozásokat a sekrestyés len a templomból elvégezhette, de midőn a nagy harangot kellett meghúzni, úgy Montte József kénytelen volt felmenni a toronyba, mert ezt csak fent lehetett megkongatni.

Halottak napján az a szokás Franczia-országban, hogy reggel öt órakor, tehát midőn még alig-alig pirkad, megszólaltatják az öreg harangot mintha nagy ünnep lenne.

Montte József jóllehet katona volt mindig fázott ettől a halottak napján lévő harangozástól, mert nagyon különösen érezte magát, midőn magánosan egy pislogó mécsessel kezében kellett felmennie az elhagyatott komor toronyba.

De megkellett tennie még is. Rendesen a sekrestye ajtó felől jött be a tempomba s keresztül vágván a hajón az orgona alatt levő szük csigalépcsőhöz ment, mely a keresztelő kút oldalán volt a fal megett.

Ilyen alkalmakkor, de csupán halottak napjának reggelén, midőn a keresztelő kút mellett haladt el, Montte Józsefnek úgy tetszett mintha valaki egy könyv lapjait forgatná mellette az árnyékban.

Eh, mondogatta ilyenkor a maga megnyugtatására, bizonyosan patkányok, vagy pedig a szél, mely egy törött ablaktáblán keresztül besivit. De még sem mert soha a hangiránya felé nézni, mert jobban szeretett bizonytalanságban lenni mint valami rejtély nyitjára jönni.

Egyszer azonban a kiváncsiság legyőzte félelmét, melynek legyőzésében az is segitette, hogy felesége beteg volt s egészen elkedvetlenedett. Amint tehát egy halottak napja reggelén ujra hallotta a papir zörgést, szép csendesen felnyitotta a vasrács ajtaját, mely a hajót a kórustól elválasztotta és lámpájával oda világitott, honnan a hangok jöttek és nagy meglepetéssel látta, hogy a nagy anyakönyv melynek táblája tele volt viasz gyertya cseppekel, nyitvaállott a pulpituson, pedig egész tisztán emlékezet reá, hogy épen előtte való este készitette azt ki leporolva, mindkét vastag ezüst kapcsot jól összezárta.

Különös dolog, gondolá s teste libabőrös lett, erre lassu lapozgatás hallatszott, két lap tova fordult a vastag matrikulában s a sekrestyés a nyitva levő lap tetején neje nevét pillantotta meg, kinek keresztelése volt oda bevezetve. Montte József nem szólt a dologról semmit senkinek.

Két hét mulva felesége meghalt.

Ettől a percztől kezdve a sekrestyés nem mert egyedül a toronyba felmenni.

Azt hozta fel kifogásul, hogy már vénül, nincs elég ereje meghuzni a nagyharangot s mindig csak két három barátjával ment fel a toronyba. Ilyenkor ott fenn leültek, megettek egy pár sült gesztenyét s ittak néhány korty szeszerősitőt, majd rövid pihenés után ujra lejöttek.

Egyszer ujra igy fenn voltak ketten hárman s Montte József annyit talált kortyantani a butykosból, hogy nyelve feloldódott, s elmesélte társainak a magától kinyitódott anyakönyv rejtelmes históriáját.

Azok nagyot nevettek. Badarság, álmos voltál bizonyosan. Menjünk inkább már le a toronyból.

Lementek, de amnit a matrikula mellett elhaladtak, a könyv lapjai fordulni kezdtek egymás után.

Ezekért kellett a tisztujitást megsemmisiteni.

A közigazgatási birósag ezen itélete folytán Nagyszalontán uj tisztujitás lesz.

Pázmány Péter mint természettudós.

Tudós Bognár István nagyváradi kanonok rendezte sajtó alá a nagy Pázmánynak egy kevésbbé ismert munkáját, melyben összegezte a nagy szerző korának természettudományi ismereteit. A munka czime:

Petri Card. Pázmány aeppi Strigoniensis et primatis regni Hungariae Tractatus in libr. Aristotelis De Coelo, De Generatione et Corruptione atque in libr. Meteorum, quos e codice propria auctoris manu scripto recensuit Stephanus Bognár, Eccl. M. Varad. I. rit. canonicus etc. . . . Budapestini, 1867.

Pázmány bölcseleti müveinek fáradhatatlan kiadója sokoldalu, terhes elfoglaltsága mellett is elég rövid idő alatt rendezde sajtó alá e vaskos, 55² oldalra terjedő kötetet. Aristoteles három könyvéhez füzött terjedelmes kommentárokat foglal magában ez a kötet, melyekben a nagy magyar biboros kifejti mindazt, amit kora asztrologiájának, fizikájának, vegytanának segitségével az égboltozat mivoltáról, a csillagokról, az elemekről, a vegyülékekről, a testeken végbemenő változások mibenlétéről, a testek növekedéséről, az égi tüneményekről, a villámról, a mennydörgésről, a szivárványról stb. bölcseletileg megállapithatott.

Ha végig lapozgatjuk és olvasgatjuk ezen bölcseleti iratokat, nem fojthatjuk el magunkban a csodálkozást azon rengeteg olvasottság és eruditio fölött, melyet Pázmány a korabeli természettudományi és bölcseleti irodalomban tanusit. Alig van nevesebb asztrologus, vegyész, természettudós, bölcselő, kinek nézeteit fel nem sorolná.

Azok a természettudományokba vágó tanok, melyeket e kommentárokban fejteget P., napjainkban nagyobbára már csak historiai értékkel birnak, jelzik a fejlődés és tökéletesedés fokozatait.

Az égboltozatról azt tartja Pázmány, hogy az nem valami ötödik elemből, hanem a földön előforduló négy elemből van alkotva; valószinübbnek gondolja azonban azt a feltevést, hogy az égboltozat nincs materiából és formából. A csillagokat egymástól és égköreiktől fajilagosan különbözteti meg. Az égkörök (szférák) számát illetőleg nem mondja ki véleményét, csak felsorolja a korában uralkodott nézeteket érveikkel együtt; ezek között Kopernikus rendszerét is érdemlegesen méltatja, de nem teszi magáévá, amit nem lehet csodálnunk, mert Galilei kisérleteiről természetesen 1597—98-ban mitsem tudhatott. Az eget kör vagy kerülék alakunak gondolja P.

Érdekes az az elmélet is, melyet Aristoteles nyomán a rothadásról kifejt; a 16. század végén a rothadási processus magyarázatában nem jutottak több eredményre, mint amennyit már Aristoteles tudott. A föld párolgásának, kigőzölgésének P. nagy szerepet juttat a a meteorologikus tünemények, a szelek, a villámlások, mennydörgések magyarázatában. A földrengéseket a föld belsejében összesürüsödött, magas hőfoku gőzöknek tulajdonitja.

Pázmány ezen kötetéből is eléggé kitünik, hogy nincs elvi ellentét a bölcselet és a természttudomány között. Filozifiai levezetéseit P. mindig az észlelésre, inducció által megállapitott általános törvényekre és igazságokra alapitja. Módszere tehát minden tekintetben helyes és tökéletes.

Érdemül kell felrónunk Pázmánynak, hogy a korában divatos alchymia tévelyeitől s a legfurcsább asztronomiai hypothesisektől teljesen távol tudta magát tartani. A bölcselő legnagyobb hasznát az Aristoteles »De generatione et corruptione« czimü müvéhez irt kommentároknak veszi, melyekben Pázmány nagy világossággal fejtegeti a skolasztikus bölcseletnek egy fontos fogalmát és tételét.

A tudós kiadó Pázmány kommentárai elé négy oldalra terjedő előszót bocsátott, melyben Pázmánynak egy nézetét (possibilitas corporis simplicis quoad essentiam) védi hévvel a thomisták ellen.

Montte József igy szólt:

— Csend, ugy-e igazam van, nézzétek most készíti a halál számadásait, aztán megragadva a lámpát kinyitotta a sekrestye ajtót s mintha mi sem történt volna kilépett társaival a szabadba.

Alig tett egy lépést, egy nagyot sóhajtott s elterült a földön. A lámpa kiesett kezéből s elaludt.

— Mi az, mi az, mi történt? kiáltották a barátok.

Mire gyufát gyujtottak és a lámpát ujra felgyujtottak, Montte József ájultan feküdt a kövezeten s az egyik ember visszament, hogy a sekrestye ajtaját bezárja s eközben egy pillantása a kinyitott anyakönyvre esett, melynek tetején a sekrestyés keresztelése volt bevezetve.

Montte József nem halt meg csak elájult. De e pillanat óta teljesen összeesett s alig birt vánszorogni.

Midőn a tavaszi napsugár a legelső bimbót kezdte bontogatni az almafákon, a sekrestyés már 6 lábnyira volt a föld alatt.

A halál most is beváltotta előre jelzett látogatását.

Ilyen történetek jutnak eszembe, midőn iró asztalom előtt ülve hallgatom az őszi eső hullását s szemeim az ablakon kinézve csak egy óriási szürkeséget látnak az ég boltozaton, melynek hideg párázata még itt benn a meleg szobában is átjárja csontjaimat. Brr!

Mindenszentek — Halottak napja.

Holnap ünnepli a katholikus egyház Mindenszentek ünnepét. A templomokban az ünnepélyes istenitiszteletek a szokott időkben tartatnak meg. A keresztény családokban az ősi szokáshoz hiven, különösen a gyermekek részére már kora reggel ott van a »Mindenszentek kalácsa.«

Különben a holnapi nap a kegyeletnek, a halottaknak van szentelve, mint előnapja a bekövetkezendő Halottak napjának.

Este a temetők benépesülnek s fényárban usznak. A kinek halottja van s kinek nem nyugszik több-kevesebb szerette a szentelt zöldben, felkeresi a halál birodalmát s meggyujtja kegyeletének mécsét a sirkereszt mellett. Borus gondolatok szállják meg a lelket, midőn a temető száraz avarjának zizegését halljuk. Minden a halál gondolatját juttatja eszünkbe, midőn az elhalt levéi lepereg az ágról s oda borul előbb elhalt kedvesére, a másik sárga falevélre.

Memento mori. . . .

*

A kegyelet ez évben is megnyilatkozik holnap este szerte a keresztény világban s a nagyváradi temetőkben holnap kigyul a kegyelet lángja s lerójjuk hálánkat az elhunytak iránt.

A jogász ifjuság a szokott módon emlékezik meg halottjairól.

Felkeresik a nagyváradi temetőkben nyugvó nemzeti hősök, nagy emberek, tanáraik és pájatársaik sirját.

Az idén nemcsak beszédeket fognak tartani, hanem az ujonnan megalakult dalárda is müködik ez estén már.

A kiindulás 4 órakor lesz a jogakadémiáról, a honnan a polgárság Szigligeti szülőházához, megy a hol Dallos Mór fog beszédet mondani.

A beszéd után Nagy Sándor József vértanu ifjukori lakása elé vonul a jogász ifjuság a hol Fráter Pál fog beszélni.

Ezután a Rulikovszky temetőbe mennek s onnan a nagytemetőbe, a hol a szokott helyeken a beszédeket megtartják. A beszédek sorrendjét már közöltük.

Az iparos ifjak szintén kegyelettel adóznak nagyjaink iránt. Felkeresi Rulikovszky Kázmér dzsidás százados, a magyar szabadság harcz pártolásáért elvérzett hős sirját és Nagy Sándor vértanu szülőházát.

UJDONSAGOK.

TÁJÉKOZTATÓ.

Október 31. »Báró Hirsch Mór« alakuló ülés a Zöldfában délután 3 órakor. Este nyolczkor társas vacsora ugyanott.

November 2. Közigazgatási ülés a vármegyén, d. e. 10 órakor.

November 2. Az orvosegylet szakülése d. u. fél 5 órakor a jogakadémián.

November 3. A jog- és pénzügyi szakbizottság ülése a városházán, d. u. 4 órakor.

November 3. A keresk. és iparkamara teljes ülése, d. u. fél 3 órakor.

November 4. Közigazgatási ülés a városházán, d. u. 3 órakor.

Nov. 7. Elnökválasztó rendkivüli közgyülés a kath. körben d. e. 11 órakor.

November 8. Megyei közigazgatási ülés, d. e.

November 11. Városi közgyülés, d. u. 3 órakor.

November 13. A »Biharmegyei Nőegylet« közgyülése délután fél 3 órakor.

November 14. A v.-velenczei »Gazdakör« mulatsága.

November 18. A »Biharmegyei Nőegylet« hangversenye és tánczestélye a Sasban.

November 28. A Szigligeti-társaság felolvasó ülése, d. e. 11 órakor a jogakadémián.

Régészeti és történelmi muzeum (Schlauh park) nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3—5-ig 10 krért. Kedden és csütörtökön d. u. 3—5 óráig 20 krért. Más időben 50 kr.

* **Templom szentelési ünnep.** A nagyváradi Orsolyazárda templomában ma, vasárnap templomszentelési ünnep lesz. Ez alkalomból délelőtt 10 órakor ünnepélyes isteni tiszteletet tartanak, a melyen Palotay László kanonok végzi az ünnepélyes szt. misét, Makutz Ernő zárdalelkész pedig egyházi szónoklatot tart.

* **A nagyvárad-ujvárosi plebánia átadása.** Pénteken délután adta át az ideiglenes helyettesül kiküldött *Tarnay* Károly karkáplán az ujvárosi plebániát *Dencs* János cz. kanonok, esperes jelenlétében dr. *Vucskics* Gyula uj plébánosnak. A számadások átnézése és a leltár szerinti átvétel több órai időt vett igénybe. Az uj plebános installácziója, (hivatalba helyezése) még nincs megállapitva, de minden valószinüség szerint november hó közepe táján lesz s ekkor fogja az uj plebános beköszöntő beszédét tartani.

* **Közigazgatási ülés a megyénél.** Biharvármegye közigazgatási bizottsága rendes havi ülését a holnapi ünnep miatt kedden, november hó 2-án délelőtt 10 órakor tartja meg a megyeház kistermében.

* **A kolozsvári egyetemi polgárság kegyelete.** A kolozsvári egyetem polgársága régi szokásához hiven, ez évben is lerójja kegyeletét az elhunyt nagyok iránt. November 1-én délután testületileg vonul a temetőbe, hol br. Jósika Miklós, a kolozsvári temetőben nyugvó negyvennyolczas hősök és az egyetem elhunyt tanárainak sirjainál Pazonrek Ferencz, egyetemi elnök, Diemal Emil joghallgató és Szőke Lőrincz bölcsészethallgató tartanak beszédet.

* **Bige t. főszolgabiró jubileuma.** Biharvármegye tisztikarának egyik kiváló tagja: Bige György t. főszolgabiró most tölti be megyei szolgálatának negyedszázados évfordulóját. Hosszu 25 éven keresztül munkás, jeles kereke annak a nagy gépezetnek, mely Biharmegye közigazgatását intézi, végzi. Bige György hosszu hivataloskodása alatt mint szolgabiró szolgált a régi kis-marjai, később a szalárdi és

belényesi főszolgabirói hivataloknál, mig pár évvel ezelőtt, gyermekeinek könnyebb neveltetése czéljából, Nagyváradra helyeztetett át a a központi főszolgabirói hivatalhoz. Azóta itt él közöttünk s általános tisztelettől környezve tölti be hivatalát. A jubileumot tisztelői nem engedik minden nyom nélkül elmulni, hanem szép óvácziókban részesitik. A többek között holnap, hétfőn a központi járás jegyzői kara testületileg csatlakozik a tisztelgőkhöz s délben diszebédet rendez tiszteletére Kárger Sándor vendéglőjében.

* **Az uj nagyváradi állomás-főnök.** Emlitettük már, hogy Hartmann József állomás-főnököt, ki hosszu évek során át vezette általános elismerés mellett a nagyváradi vasutállomás ügyeit, Szolnokra forgalmi főnökké nevezték ki. Mint értesülünk, már ki van nevezve utódja. A nagyváradi állomásra főnökké Lukáts Gusztáv püspök-ladányi állomásfőnök helyeztetett át.

* **Dr. Schlauch Lőrincz** biboros püspök havi kegyadománya 300 frt, hétfőn, november 1-én délután 2 órakor fog kiosztatni a koldusápoló intézetben. özv. Grunvald Henrikné, alelnöknő.

* **A nyugdij-bizottság ülése.** Nagyvárad város tiszti nyugdij-bizottsága tegnap délután tartotta ülését a városházán. Jelen voltak: dr. Bulyovszky József elnök, Hegedüs Géza, Dús László, Komlóssy József, Rácz Mihály, Kunyhóssy János, Nemes Jenő alszámvevő és dr. Baróthy Ákos tb. főorvos. A bizottság Dotya Ferencz uj utkaparót felvette a nyugdij jogosultak közzé. Özv. Kollmann Adolfnénak férje által befizetett nyugdij járulékot visszautalták. Ellenes István régi rendőr-káplárt nyugdijazták. Hosszabb vitát keltett a vámosok ügye. A polgármester bejelentette, hogy Balaskó János, Kánicz Ármin és Micskó Sándor vámosokat hibákért állásától elmozditotta. Az illetők nyugdijukat kérték, s kérelmük elutasitását javasolta a polgármester. Kunyhóssy János elismerte a polgármester elmozditási jogát, azonban a nyugdijat csak az esetben tartja megvonhatónak, ha az illetőket a büntető bíróság elmarasztalja. — Inditsa meg a polgármester a büntető eljárást. Dr. Bulyovszky József fejtegette, hogy fegyelmi uton is elbocsáthatók a vámosok. Mint büntető jogász mondja, hogy sok esetben a fegyelmi uton a hütlenséget be lehet bizonyitani, de büntető uton nem büntethető, mert nincs elég bizonyiték erre. Most is ugy van. Dús László főügyész nem szólhat a kérdéshez, mert nem ösmeri a fegyelmi vizsgálat mozzanatait. Végre a többség a nyugdijat megtagadta.

* **A gyermek-kórház vagyona.** Az október havi városi közgyülés határozatához képest Nagyvárad város pénzügyi és jogügyi szakbizottsága szerdán, november hó 3-án délután 4 órakor együttes ülés tart, melyen a »Gyermekkórház« vagyonának átvételét tárgyalja.

* **Jegyző választás Biharon.** Tegnap ment végbe elég rendesen Biharon a jegyzőválasztás. Csak két pályázó volt, a kik között megoszoltak a szavazatok. Matolcsy Imre és Szántó Lajos. A beadott szavazatok közül Matolcsy 28 és Szántó 8 szavazatott kapott s igy Matolcsy Imre jákó-hodosi jegyző lett 13 szótöbbséggel meg választva.

* **Hirek a városligetből.** A városligeti tavon, ama fényes siker után, melyet ez a kiválóan czélszerü hely mind a két éven át elért nagy méretü javitások történtek. A tó medre augusztus hóban ki tiszttatván, kristály tiszta viz várja az állandó jó jeget. Daczára, hogy a hőmérő higanya csak két éjszakán érte el a fagypontot, mind a két alkalommal 3—4 milimétéres jég boritotta be a tó mindazon felületét, hol erősebb források nem adják a tóba a vizet. — A Körözs felőli oldalon szélesitik a medret, egy felől a délelőtti korcsolyázók kedvéért, másfelől jégeladásra. A régi bódé kivül belől átalakitva, kizárólag a *fázók* megelégedésére fog szolgálni. Az *uj épület* és a mellé épitett üveg falu »*kis terem*« hölgyek részére lesz melegedőül fenntartva. Külön pályarész lesz elrekesztve a *műkorcsolyázók* számára. Külön helyet kapnak a délelőtt korcsolyázók, a nagyoldalon. Déli 12 óra után az északi oldalt, délutáni használatra megnyitják. Az apró nemzedék vasárnap délelőtt, a Körözs felőli oldalon korcsolyázhat. A 20 kros jegyek tulajdonosai a »Potyka« felé eső tó részleten nyernek jó jeget. Az állandó és naponta váltott jegyek nyilvánosan viselendők. A sziget utjait jövő tavaszon kerékpározásra is alkalmatossá teszik. E czélból nagy mennyiségü kavicsot, iszapot és homokot szállitottak be a szigetre.

* **Csendőr ujonczok tanfolyama.** A harmadik csendőr kerületbe tartozó, összes beosztott csendőr ujonczok tegnap indultak utba a kerület székhelyére, Budapestre, a végett, hogy ott 8 heti elméleti kiképzésben részesüljenek. Ez a fővárosi kurzus uj dolog. Eddig ugyanis az volt szokása, hogy az illető ujonczok azoknál a szárny-parancsnokságoknál hallgatták tanfolyamot, ahol eredetileg felvették őket, mikor beléptek a csendőrség kötelékébe. Ezentul most már mindig a fővárosban fogják a csendőriskoiát elvégezni. A 8 heti tanfolyam végeztével aztán be lesznek osztva — most már szolgálattétel végett — a különböző ősökhöz.

* **Próba felvonulás.** Nagy apparátussal tartották meg tegnap a közös hadseregbeli ujoncz bakákkal a próba felvonulást, ki a nagy gyakorló térre. Holnap lesz ugyanis az ünnepélyes eskütétel s hogy a felvonulás és diszmenet annál jobban sikerüljön, egy-két nappal előtte olyan próba-félét szoktak katonáék is rendezni. Ilyen volt a tegnapi is. Zeneszóval, csákóban és ujdonuj ruhákban kivonult a sok »suba.« Kinnt, a nagy gyakorlótéren aztán megvizsgálta az egész ezredet az ezred parancsnok. Minden jólsikerült, csak aztán az időjárás is jól sikerüljön.

* **Orvos és biró.** Laporte orvos elitéltetése természetesen ismét a rendőrbiróságokra szabaditja a humoristákat. A Figaró például igy élczelődik.

Biró (homlokát törli): Ah, orvos ur . . . Már oly türelmetlenül vártam! . . .

Orvos (fagyosan): Nos, mi baj, kedves barátom!

Biró: Már azt hittem, el sem jön . . . Végre, végre!

Orvos (még mindig nagyon fagyosan.) Mivel szolgálhatok?

Biró: Boldogtalan nőm iszonyuan szenved. . . Már egy óra óta szenved . . Nem is tudom, mit csináljak.

Orvos: Micsoda fájdalomról beszél. . . Talán vajudás?

Biró: igen . . . igen, . Borzasztó . . Elgondolhatja: először!

Orvos: (mind flegmatikusabban): Ez nem komoly dolog . . .

Biró: De könyörgöm, orvos siessen. . .

A szomszéd szobából sikolyok hallatszanak.

Biró: Hallja, hallja! . . . Ah, Istenem, siessen.!

Orvos: Még ráérünk.

Biró: Hogy mondhat ilyet?

Orvos: Ön sietne, természetes . . . De én nem siethetek és ez is természetes. . . Ő nagysága sokat szenved ebben az órában, de beláthatja, hogy helyzetem nagyon kényes.

Biró: Az ön helyzete?

Orvos: Hogyne! Nem szeretném, ha elitélnének, még a Bérenger-féle kedvezménnyel sem, pedig elvégre is szerencsétlenség nincs kizárva.

Biró: De könyörgöm. . . . Hiszen hallja a sikoltásait!

Orvos: Borzalmasak, elismerem. . . De a börtön sem kellemes. És mi lesz belőlem, elvesztem páczienseimet: Nekem is van feleségem.

Biró: Azt akarja, hogy térdre boruljak ön előtt?

Orvos: Nagy zavarban vagyok megvallom.

Biró: (könyörögve): Óh . . .

Orvos: Szivesen foglalkozom nejével, de kötelezze magát irásban hogy amennyiben valami emberi dolog szerencsétlenség történnék nem vádol be. . . .

Biró: Megirom. . . esküszöm. . .

Orvos: Irja hát . . . Manapság bizony nem találkozik egyetlen orvos sem, aki egy biró nejének a lebetegedésénél közremüködnék — garancziák nélkül.

* **Köszönet-nyilvánitás.** *Dr. Konrád Márk* urnak, ki szives volt az elaggot iparosok alapjára 5 frtot adományozni, jóakaratu áldozatkészségéért az ipartestület jótékonysági bizottsága nevében hálás köszönetet mondok. Nagyvárad, 1897. okt. 30. Bertsey György bizottsági elnök.

* **Talált hulla.** Mint élesdi levelezőnk irja, az ottani járásbiróság hatásköréhez tartozó Czéczke községben lakó Tyirogye Mihály tegnap előtt elment lakásáról, Élesd felé vette utját, hogy ott a házi szükségleteket beszerezze. Tegnap több czéczkei lakosnak feltünt, hogy az élesdi uton vérnyomok vannak, aminek kutatása közben megtalálták az utszéli árok mellett. Tyirogyét eléktelenitve holtan. A szerencsétlen emberen erősen láthatók a külerőszak nyomai. Hogy a való tényállás kiderüljön vajjon öngyilkosságot követett-e el, avagy gyilkosságnak esett-e áldozatul, az élesdi kir. járásbiró elrendelte felbonczolását.

Feltétlenül legelőnyösebben vásárlunk Angol, Olasz, Pichler és honi kalapokat, Carlsbadi czipőket. kesztyü és harisnyákat, nyakkendőket fehérneműeket stb. kizárólag Fábry Testvérek divatáru házában. Olaszi, Fő-utcza (Rimanóczy-ház) hol uri divatárukban legnagyobb választék van.

Az első jogász estély.

Tegnap este tartotta meg a jogász ifjuság ez évben első felolvasó estélyét.

Az estély sikeréről irni szinte felesleges, ugy is ott volt majdnem az egész város s azt hisszük, senki sem ment el elégedetlenül, hiszen gondoskodott arról az ifjuság, hogy élvezetes estét szerezzen a közönségnek.

A jelenlevők névsorát csakis nagyjából lehetett összeállitani, elég az, ha azt mondjuk, ott volt az egész város intelligentiája.

A jelenlevők közül tudósitónk a következőket tudta feljegyezni.

Asszonyok:

Fráter Imréné, Persz Adolfné, Molnár Imréné, Elemérné, Hering Sándorné, Imrik Péterne, Gálbory Józsefné, Géczy Imréné, Hegyesy Mártonné, Tóth Mártonné, Maróczi Jánosné, dr. Frankó Józsefné, özv. Személyi Kálmánné, Potási Jánosné, dr. Nemes Imréné, Vinkler Lajosné, Miskolczi Barnabásné, Kappel Györgyné, Jakobi Károlyné stb.

Leányok:

Persz Aranka, Bozóky Margit, Sipos Elza, Géczi Irén, Miskolczy nővérek, Tóth Margit, Hlatky Margit, Urbán Ella, Makkay nővérek, Nadányi Margit, Középesy nővérek, Beliczay Irén, Racsek Irma, Bam Gizella, Keledi Erzsi, Hegyesi Katika, Miskovszky nővérek, Breitner Elza, Kiss nővérek, Szeghalmi Vilma, Giron Vilma, Herczog Helén, Sonnenfeld Aliz, Maróczi Mariska, Gossler Irma stb. stb.

A város notabilitásai közül:

Dr. Bulyovszky József polgármester, Szunyogh Péter alispán, Sipos Árpád, dr. Nagy Ernő, Hlatky Endre, Schweiger Ede, Kappel György, Jakobi Károly, Vári Szabó Béla, Nadányi József, Vinkler Lajos stb. stb.

Az estélyt pontban 6 órakor nyitotta meg Tury László elnök szépen átgondolt beszéddel,

a melyben megjegyezte, hogy erre az ünnepélyre a király nagyszerü ajándéka szolgált inditó okul, s ő Felsége ünneplése az estély tulajdonképeni központja.

Az elnök lelkes beszéde után Lukács Ödön IV. éves lépett az emelvényre s fenséges szavakkal ecsetelte azt a hatást, a mit királyunk nemes lelke előidézett. Beszédét a király éltetésével végezte.

A király dicsőitő beszéd után Gara Ákos lépett az emelvényre, a ki nagy hatás közt szavalta el igen szépen saját szerzeményü költeményét, a »Becsület«-et. A sikerült szavalatot a közönség lelkesen megéljenezte.

A szavalat elhangzása után Nuszbek Sándor zongorán és Bárdos Ödön hegedün játszották el egy a Nuszbek Sándor által szerkesztett spanyol indulót.

Az estély utolsó előtti pontját Papp János humoros felolvasása képezte, a ki »Pályázat« czimü művét olvasta fel nagy hatás mellett.

A sikerült estélyt Nuszbek Sándor és Bárdos Ödön játéka zárta be, a kik magyar nótákat játszottak el.

Megint egy áldozata a gondatlanságnak.

Alig mult két hete, hogy azt a szegény leányt, kit a feldölt petroleum lámpa égetett össze eltemették, s ma ujra egy hasonló esetről adunk hirt.

Ennél azonban nem csupán a szerencsétlenség az elszomoritó, hanem a végtelen könnyelmüség, mely azt előidézte.

Magáról a tegnap történt esetről a következőkben számol be tudósitónk:

— Pecze-Szöllősön özv. *Paizs* Miklós-né leánya Etelka férjezett ifju *Ridi* Józsefné ugy reggeli 9 óra tájban jött haza Nagyváradról, s tüzet ment gyujtani a konyhában levő tüzhelyen. Hogy a hamu közt pislogó parázs annál könnyebben lángra lobbantsa a hegyé halmazott fadarabokat, a szerencsétlen ezekre petroleumot öntött s egy idejüleg a másik kezével gyufa után kutatott a tüzhely fölött, ezzel akarván a fát lángra kapatni. *Ebben a pillanatban a parázsra ömlött petróleum nagy robajjal fetrobbant; a robbanás ereje szétvetette a fiatal asszony kezében levő petroleum butykost is, s a boldogtalan asszony lángba borult*

Senki sem volt ebben az időtájban a házban.

Mire a szomszédok a sikoltozást és jajveszékelést meghallották s a lángok közt vergődő szerencsétlennek, segélyére siettek, — már késő volt a segitség.

Arczát és kezeit még ugy ahogy megkiméltek a lángok, de teste teljesen összeégett; s mikor a lángoló ruhadarabokat tépték le testéről, vele együtt szakadtak a sustorgó husfoszlányok is a nyomorult teremtés testéről.

A gyorsan megjelent orvosok sem tudtak már segiteni.

Mire a távol levő férj hazaérkezett a szörnyü hirre, kinos halállal vivódva találta feleségét, — ki délután ½ 2-kor iszonyu kinok között kiszenvedett.

Eddig szól tudósitásunk.

S vajjon hány áldozata lesz még a petroleumnak, a könnyelmü gondatlanságnak?

Pedig az elriasztó, szörnyü példák napirenden vannak, de hogy valósággal gondra és óvatosságra intsék különösen a nőket, ahhoz ugy látszik, még sok áldozat pusztulása kell, hogy nyomatéknak járjon az intő figyelmeztetés mellé.

A bolondok háza.

Komédia 5 felvonásban.

SZEMÉLYEK:

Ábrahámovics = elnök.
Wolff = önkéntes elnök.
Lecher = vezérüvöltnök.
Két lengyel képviselő = szakadárok.
Dr. Sfersche = mübiráló.

Képviselők, mentők, pinczérek, bérkocsisok és orvosok, mindannyian szájkosár nélkül.

Történik a bécsi képviselőházban.

Idő: Tegnapelőtt egész nap és éjjel.

1. felvonás.

A sápadt nap félve pislog be az ablakon. Mindenütt kóczos fejek, elnyütt ábrázatok és kilumpolt szemeket lát. — Borzadva visszavonul egy óriási felhő mögé.

Ábrahámovics: (lötyögö inakkal felkapaszkodik az elnöki székbe s lemondásteli arczczal körül néz) Megnyitom az ülést.

Kinos felháborodás mindenütt.

A Ház átalakul zenekedvelö egyesületé. Egyesek csupán fütyölnek, mások orditnak is, megint mások asztallábakkal czimbalmoznak. A komolyabb elem csöndesen tartlizik és söröz.

Étlapokat hordanak körül.

2. felvonás.

Lecher: (mesterséges fujtatóból elegendő szuszt meritve) Üvölteni akarok! Közfelháborodással füszerezett orditás: Ki kell dobni! Tercz ász Bella! Pinczér, még egy snittet! Megbolondult! az asztalon doboljon, ne a fejemen!

Elnök: Egy mindent elseprő átokba foglalja az egész Házat.

Daczos üvöltés.

Lecher: (tajtékozva) Azért is üvölteni fogok, tüdő fogytáig (feltünő sikerrel hozzáfog).

Többen: Pukkadj meg! Ledjèl te edj sarokkhü, és kheressen fel tigedet minden khotya!

Szónok kidülledt szemekkel folyton üvölt.

Az ég beborul.

Elnök hanyatlik.

Általános tormás-virslizés.

3. felvonás.

Szónok még mindég üvölt.

Egyesek, kik már átestek a villás-reggelin czélba dobósdit játszanak asztallábakkal.

Lengyel képviselök el vannak keseredve.

A józan tartlizók sokalják a folytonos háborgatást.

Üvöltés: Szónok fogja be három kondignácziós száját. — Két kofa volt az anyja, nem is egy!

Elnök: (könyörögve). Ne orditsanak. (Visszarogy).

Daczos orditás.

Szónok tulordit mindeneket.

Déli harangszó kondul.

Két lengyel képviselő: (fenyegetőlegj Nem lesz békesség? No jó! (Megütr őket a guta).

Általános rosszaló üvöltés: Megakarnak szökni. Kenn'dóz.

Mentők serénykednek, Általános pofozkodás,

Elnököt megrohanják, kipöndöritik székéből. — lekintettel érdemeire és kapott sebeire — átadják a mentőknek.

Szónok halálmegvetéssel üvölt.

Délután 2 óra.

4. *felvonás.*

Wolf: (felkapaszkodik az elnöki székbe) Ne morogjon a jobb oldal, — had orditson a balodal!

Közbeüvöltések: Nézzétek a jó fiut, be van rugva! Ki lesz rugva!

Általános szék-láb és tintartó-cserék a fejekre való szempontból.

Szónok ügyesen pariroz és habozás nélkül tovább üvölt.

Pinczérek hada: Dinéere, urak, dinéere.

Bérkocsisok kara: (beszól) Meddig pofoszkodnak még?

Mentők kara: fogytán a konyak.

Dr. *Sfersche*: (megvetéssel) Ilyen piszkos, ronda ronda had, mint mi vagyunk, nem gyülésezhet nyilvánosan.

Üritsék ki a karzatokat.

Ezuttal helyeslő üvöltés.

Némi csönd támad, csak a karzat csattogpufog és ordit.

Szónok győzelemittasan üvölt.

Esti 16 óra.

5. felvonás.

Teremszolgák kara: Hát az istennyila nem üti meg már ezt a komisz bandát. (Méltatlankodva mégis meggyujtják a lámpákat.)

A pofozkodás derült fényben, ujult erővel folyik tovább.

A kidőlteket mind sürübben szállitják el a csatatérről.

Csapra ütik a 479-ik hordó sört.

Szónok hanyatlik.

Virrad.

Szónok még jobban hanyatlik.

Reggel.

Szónok: Még 12 órahosszat tudnék üvölteni. (Élettelenül leveszekedik az emelvényről.)

Rosszaló orditás.

Mindenki felébred.

Ál-Elnök: A gyülést — határozat nélkül — berekesztem. (Egy titkos csapó-ajtón elmenekül.

Jelenlevők kara: Hogy hiába ne lettünk légyen itt ennyi ideig, rendezzünk egy döntó verekedést pártkünbség nélkül.

Általános és kimeritő pofozkodás.

A nap sápadtan benéz az ablakon és dermedten bámul. — Enrópa vele együtt bámul.

Idő 9 óra reggel.

Buksy.

Borzasztó öngyilkolási mód.

Még a mult hónapban történt, hogy *Popa* Juon köbölkuti lakost egy ottani lakos rajta kapta, a mint a tengerijét dézmálta.

A tulajdonos akkor *Popát* megtámadta s össze vissza verte, ugy hogy Popa haza sem tudott menni s csak két nap mulva találták meg a tengeri földön vérbe fagyva s ugy vitték haza.

A megijedt ember nem mert orvost hivni, a ki őt ápolta volna, mert félt, hogy ugy kitudódik büne s neki az igazságszolgáltatással meggyülik a baja.

Otthon feküdt betegen hetekig elhagyatva, senki sem gyógyitotta, de erős természete legyőzte a bajt s fellábadt.

Mig *Popa* betegen feküdt s el volt hagyatva, a falu nem felejtkezett meg róla s kutatni kezdett utánna, mindenáron megakarta tudni, hogy mi okozta betegségét, mivel senki sem tudta, hogy mi lehet a baja, mert a tulajdonos a ki megverte szintén mélyen hallgatott a dolog felől.

Végre is kitudódott a dolog s az egész falu beszélte, hogy *Popu* lopott s mindenütt megvetéssel beszéltek róla.

Popa éppen akkor kezdett lábbadozni, a mikor ez a hir róla elterjedt a faluba s véletlenül ő is megtudta.

A szerencsétlen ember annyira a szivére vette ezt, hogy valahogy levánszorgott a pinczéjébe, a hol egy üveg *petróleumot* magára öntött s ezt meggyujtotta.

Az égési fájdalmak annyi erőt adtak neki, hogy felment a pinczéből és a közellévő vizbe bele ugrott, de már későn, mert roppant nagy égési sebeket szenvedett, ugy hogy mire *Garán* János székelyhidi orvos megérkezett, a szerencsétlen ember már meghalt.

Az össze égett hullát tegnap bonczolták fel s megállapitották, hogy a szerencsétlen ember halálát a tüz okozta ugyan, azonban a kapott ütések következtében is valószinüleg elpusztult volna.

Popul tegnap délután temették el Köbölkuton.

TANÜGY.

A dadogók tanfolyama mint közelebb is jeleztük november hó elején megnyillik. Ezuttal értesitjük az érdekelteket, hogy a miniszterileg előirt hivatkozást november 5-ig a tanfolyamvezető tanár ur lakásán (Nagykörözs-utcza 562 sz.) vagy a teleki-utczai régi polgári iskolai helyiségben megejthetik.

Az iparosokat tovább képező tanfolyamok. Jövő hónapban megkezdődnek az iparosok tovább képzése czéljából már tervbe vett különféle rendszeres előadások. Az előadásokról a tanfolyam igazgatósága az alábbi ismestetést teszi közzé:

A nagym. vallás- és közokt. minisztérium segélyezése mellett iparos segédek s önálló iparosok részére a f. 1897/8. tanévben nov. 1-től márcz. 25-ig a következő tovább képző s szakrajztanfolyamok szerveztetnek:

1. Népszerü felolvasások s előadások minden vasárnap d. e. 11—12-ig.

2. Fémipari tanfolyam, gépészek, lakatosok, bádogosok stb. részére minden vasárnap d. e. 8—11-ig.

3. Faipari tanfolyam asztalosok részére minden hétfőn este 7—10-ig.

4. Épitő ipari tanfolyam kőmivesek és ácsok részére szerdán és szombaton d. u. 2—4-ig pénteken d. e. 10—12-ig és szombat d. e. 8—10-ig.

5. Szabászati szakrajz szabók részére szerdán este fél 8-tól 10-ig.

6. Szabászati szakrajz czipészek részére hétfőn este fél 8-tól fél 10-ig.

Csakis azon tanfolyamok nyittatnak meg, melyekre kellő számu hallgatók jelentkeznek.

A tanfolyam végzéséről a hallgatók bizonyitványt nyernek.

Beiratás végett jelentkezhetni nov. 1-től a szaktanfolyam igazgatóságánál (N.-Piacztér uj polg. isk.) vagy az iparos ifjak önképző egyletében.

IRODALOM.

— **Nagyvárad és Biharmegye név- és czimtára.** Egy csinos kiállitásu, vaskos kötet jelent meg tegnap Nagyváradon. A kötet különösen közgazdasági, kereskedelmi és ipari tekintetben pótol rég érzett hiányt. Sok fáradsággal, türelemmel Vidosits Gyula, lapunk munkatársa és Porcsalmy Sándor összeállitották Nagyvárad és biharmegye czim- és névtárát, az összes hivatalok, intézmények gazdag jegyzékét. A mü 16 ivben jelent meg, vászonkötésben. Szakférfiak elismerőleg nyilatkoztak a gazdag tartalmu müről. Kiváló hasznát veszik a hivatalokban, a kereskedelmi és ipari körökben s minden magán embernek jó szolgálatot tesz utmutatásaival. A szép munkára a szerző-kiadók a következő felhivást bocsátották ki:

Felhivás megrendelésre!

A kereskedelem és ipar terén kifejlődő óriási verseny mindjobban megczáfolja azon régebbi és akkor bevált szólás-mondást, hogy »a jó bornak nem kell czégér«! A hirlapok tekintélyes jövedelmét a hirdetések biztositják s a postakincstár óriási összegeket vesz be az alacsony portó daczára is az üzleti hirdetmények, körlevelek, árjegyzékek szállitásából. Mert bár szép lehet az a régi pátriarkális felfogás, hogy a közönség kifejlett izlése megtalálja azt a beszerzési forrást, a honnét szükségleteit fedezze a nélkül a bizonyos nagy harang nélkül is, a mit a modern nemzetközi kifejezéssel: reklámnak neveznek, de a kereslettel arányban nem álló kinálat, a tisztességes és nem tisztességes üzletek harcza elengedhetetlen szükségessé teszik, hogy az egyes kereskedők, iparosok üzletüket minél tágabb körben ismertté tegyék, megismertessék vállatukat s felhivják készitményeikre, áruikra a nagyközönség figyelmét.

Ezen czél elérésére pedig első sorban szüksége van minden üzletemberneb egy terjedelmes, a közönség minden rétegét felölelő pontos névtárra.

Ezt a czélt akarja szolgálni vállalatunk, a »Nagyvárad és Biharmegye czim- és névtára«, óriási fáradsággal mintegy 15,000 nevet dolgoztunk fel a legujabb adatok alapján, oly alakban s olyan beosztással, hogy mindenki könnyen, hosszas keresés nélkül megtalálja, a mit az ilyen müvektől várhat.

Az általunk összeállitott »Nagyvárad Névtárá«-ban pontos névjegyzéke van a városi tisztikarának, a törvényhatóság tagjainak, az egyházi, igazságügyi, pénzügyi, közgazdasági egészségügyi, közoktatásügyi, közlekedési, forgalmi, politikai, ipari, kereskedelmi, katonai, csendőrségi stb. hatóságok, intézmények személyzetének, összes egyesületek, társulatok intézőinek. Az összes nagyiparvállalatok, kereskedők, iparosok szakszerint, az utcza és házszám megjelölésével vannak a müben felsorolva.

A mü külön részét képező »Biharmegye Névtárá«-ban az összes központi és külső hivatalok személyzetén kivül a megyei törvényhatóság tagjai, a nagybirtokosok, a a községi és körjegyzők, az anyakönyvvezetők, a járásbiróságok, adó- és más pénzügyi hivatalok, vasuti állomásfőnök, állomáselőijárók, posta- és távirda hivatalok, postamesterek, távbeszélő állomások, felekezet szerint az összes lelkészek, tanitók, óvónők ; továbbá az orvosok, állatorvosok, gyógyszertárak, egyesületek, társulatok, közgazdasági intézmények, gyárak, nagyipartelepek, kereskedők és iparosok szak- és községek szerint összegyüjtve megtalálhatók.

Függelék gyanánt közölve van az összes biharmegyei községek utolsó postája s melyik járásba tartoznak az egyes községek; 1897. október 1-től érvényes vasuti menetrend, a biharmegyei országos és hetivásárok határideje.

Látható ezekből, hogy vállalatunk kitünő szolgálatot tesz hirdetmények, árjegyzékek, árumináták szétküldésénél. De éppen olyan nélkülözhetetlen a hivatalokban, utazóknál, irodában s minden magánházban.

A diszes vászonkötésü, 15,000 nevet tartalmazó, mintegy 16 ivnyi mü árát 1 frt 20 krban állapitottuk meg. Postán 1 frt 30 kr. összegért küldjük, a csomagolás és a póstadij külön felszámitása nélkül.

Megrendelések Vidosits Gyula czimre a a nagyváradi kereskedelmi és iparkamara hivatalába intézendők.

Becses megrendelését kérve, vagyunk tisztelettel

»Nagyvárad és Biharmegye czim- és névtára« kiadói.

— **Lelki kalauz.** Buzárovits Gusztáv kiadásában Esztergomban éppen most jelent meg: Katholikus Lelki Kalauz vagyis: Utmutatás keresztény életmódra. Átdolgozta: Majer Imre plébános. 16-rét. — 514 oldal. — A főegyházmegyei hatóság jóváhagyásával. — Ára: Füzve 80 kr. Vászonkötésben 1 frt 20 kr. Chagrin bőrkötésben, vörös metszéssel 2 frt. Chagrin bőrkötésben arany metszéssel 2 frt 60 kr. Postai bérmentesités külön 10 kr.

Ezen imakönyv a szó legszorosabb értelmében — mint neve is mutatja — kalauz a katholikus lelki életre. A szebbnél-szebb, alkalmasabbnál-alkalmasabb, mély egyházi szellemet lehelő imákon és énekeken kivül ugyanis olyan instrukciókkal is szolgál, a milyeneket imakönyvekben rendesen hiába keresünk. Igy például mindjárt a 88-ik lapon hatalmas, teljesen kimeritő oktatást ad a töredelem szentségéről és annak mind az öt részéről. Azután az általános gyónás mivoltát, hasznát és szükségességét tárgyalja, és mindjárt egy 23 oldalra terjedő, tehát elég bő és a különféle állapotokra is kiterjedő tükröt is nyujt hozzá a lelkiismeret vizsgálására. A sz. áldozásra is szolgál oktatással és a lelki sz. áldozást is tárgyalja annak módjával együtt. Ezt követi a legszentségesebb Oltáriszentség látogátásáról szóló részlet, majd a betegek és a haldoklók számára találunk benne és pedig 70 oldalas oktatást és imadságokat. Előre bocsátván egy traktatust, az egyedül üdvözitő hitről, felőleli az egész kathekizmust vagy negyven oldalon, hogy ebben az egyedül üdvözitő hitben kellőkép meg is oktassa és megerősitse az olvasót. A házastársaknak, a családatyák-és anyáknak, a gyermek és cselédeknek, valamint a nőtlen személyeknek kötelmeiről is külön-külön értekezik; ugyszintén felöleli az elmélkedő imádságot is. A 438-ik oldaltól a 479-ig történetek és elbeszélésekből álló lelki olvasmányok által vési be az olvasó szivébe az örök igazságot, melynek pl. a lélek üdvösségének fontossága, a bünnek következményei, a halál, az örökkévalóság, a megtérés halogatása, az itélet, a kegyelmek ideje a szenvedések haszna, a felebaráti szeretet, stb. stb. szóval olyan könyv ez, mely a lelki életet alkotó elemek egyikét sem hagyja figyelem és kellő méltatás nélkül, ugy müvelteknek mint a népnek egyképen szolgálván hüséges utmutató gyanánt. — Ujra és ujra nagyon melegen ajánljuk mindenkinek e megbecsülhetlen könyvecskét. A könyv kapható Buzárovits Gusztáv kiadónál Esztergomban, valamint minden hazai könyvkereskedésben.

— **Magyar Sion.** Egyházirodalmi havi folyóirat. Tartalma az októberi füzetnek: Gyakorlati észrevételek a szentirás helyes értelmezéséről. Marx Károly nemzetgazdasági alapelvei. Zaccaria sz. Antal. Irodalom és müvészeti rovat. E rovatból közöljük *Dr. Anhaüpel* György tollából, a *Dr. Bognár* István kanonok által sajtó alá rendezett kötetről irt ismertetést, mely *Pázmány* Péter természettudományi ismereteit foglalja magában.

SZINHAZ ES MÜVESZET.

Játékrend a magyar kir. operaházban 1897. november 1-től 1897. november 7-ig Hétfőn 1-én Alarczos bál. Kedden 2-án A bibliás ember. Szerdán 3-án nincs előadás. Csütörtökön 4-én Thannhäuser. Pénteken 5-én nincs előadás. Szombaton 6-án A sevillai borbély. Tous les trois. Vasárnap 7-én Hunyadi László.

EGYESÜLETEK.

A 48-as nèpkör felolvasási estélye. A nagyváradi 48-as Népkör ünnepély rendező bizottsága elhatározta, hogy a folyó évi november hó 7-én saját helyiségében felolvasást fog tartani. A megállapitott sorrendet még a hét folyamán közli a rendezőség, melyre ez alkalommal felhivja az érdeklődők figyelmét az estélyre.

Az orvosegylet szakülése. A »Bihar-megyei orvos-gyógyszerészi- és természettudományi-egylet« folyó évi november hó 2-án délután ½ 5 órakor (Uri-utcza, Akadémia) szakülést tart. Tárgysorozat: 1. *Edelmann* dr. előadása: Brady Kardis esete. 2. *Révész* dr. előadása: Belgyógyászati esetek.

A báró Hirsch Mór jótékonysági és önsegélyző egyesülete ma délután 3 órakor tartja alakuló gyülését a Zöldfa kistermében, mely alkalomból ugyancsak ma este 8 órakor szintén a Zöldfa kistermében társas vacsora lesz, amelyre városunk előkelő polgárai közül, kik az egyletnek nem is tagjai, igen sokan jelentették be részvételüket.

MULATSÁG.

Jogász krenczhenek. Emlitettük már, hogy a joghallgatók elhatározták, hogy a télen mulatságot fognak rendezei. Ma a rendezőség ugy határozott, hogy havonkint egy-egy estélyt tartanak, még pedig minden hónap közepén.

A *krenczhenek a Kereskedelmi Csarnok* termében lesznek megtartva s az eddigi előkészületekből itélve a siker biztositva is van.

A rendezőség a napokban végleg meg fog állapodni e rendezésben s azután csakhamar kibocsájtják a meghivókat, illetőleg megkezdik a hivogatásokat.

Igazságszolgáltatás.

Rágalmazott orvos. A mult évben B a s a László helybeli lakos feljelentette dr. R ó z s a Mór orvost, hogy az ő gyermekét megölte.

Az ügy akkor mindenütt feltünést keltett, de a midőn tárgyalásra került a dolog, a tszék felmentette R o z s a doktort.

R ó z s a ekkor rágalmazásért jelentette fel B a s á t s azt kivánta, hogy a törvényszék előtt kérjen bocsánatot tőle.

Tegnap lett volna ebben az ügyben a tárgyalás, de miután azonban B a s a nyilvánosan bocsánatot kért, panaszos vádját vissza vonta a mire a tvszék a további jeljárást megszüntette.

A ki pyromaniában szenved. J u c s Péter köszvényesi lakos ma gyujtogatás büntettéért állott a váradi törvényszék előtt.

Azzal van vádolva, hogy bolyongása közben több helyen gyujtogatott, mig végre is aztán rajta nem kapták.

J u c s máskülönben vándor életet él, a mennyiben soha nincsen állandó helye, ugy, hogy illetőségü helyét sem lehetet egész pontosan megállapitani, de legutolsó lakhelye Köszvényes volt.

J u c s mikor legelőször kérdőre vonták, tagadta tettét, de később a vizsgáló birónak mindent bevallott, a mai tárgyaláson azonban mit sem tud bünéről, mindent konokul tagadott.

A kihallgatott tanuk azt vallották, hogy ő volt a tettes, de magaviselete gyanusnak tetszett a törvényszéknek és elrendelte, hogy vizsgálják meg az orvosok, valjon nem szenved-e agylágyulásban. A törvényszék ezért a tárgyalást elhalasztotta.

Elitélt tyuk tolvajok. Tegnap két tyuk tolvajt itélt el a törvényszék. Az egyik M o n u s István helybeli lakos volt, a ki J a k o b o v i t s Jánostól tyukot lopott. M o n u s n a k azonban nem csak ez az egy büne van, de néhány nappal az után a lopás után B e i l e Sándortól is lopott mindenféle apróságot. A mai tárgyaláson M o n u s beismerte tettét, de mivel k é t lopással is volt vádolva, a törvényszék is büntetésképen h é t havi fogházzal és h á r o m évi hivatalvesztésre itélte. A másik lopást M i h a l o v s z k y Rezső követte el, a ki szintén tyukot lopott. A törvényszék ezért a lopásért egy havi fogházra itélte, mely büntetését a vizsgálati fogságában kitöltötte.

Tolvaj kereskedősegéd. S z u r d János kereskedő segéd a mult évben egyik kollégájának lakásáról elemelt egy órát, fehérnemüt, gallért s más apróságot, mig barátja nem volt otthonn. Barátja azonban nem volt hajlandó ezt a kedélyeskedést megengedni s feijetentette S z u r d Jánost. A vizsgálat során be lett igazolva, hogy nevezett a jelzett tárgyakat csakugyan elvitte magával s azért a törvényszék ma S z u r d Jánost h á r o m havi fogházra itélte.

Az itélet ellen fellebeztek.

Tárgyalások a kir. törvényszéknél.

A jövő héten a kir. törvényszéknek a következő bünügyek kerülnek tárgyalás alá:

Kedden november 2-án.

Sikkasztás vétsége miatt vádolt Kajántó György bünügye.

Sulyos testi sértés büntette miatt vádolt Buna Tógyer és társa bünügye.

Zsarolás vétsége miatt vádolt Deutsch Jakab János bünügye.

Sulyos testi sértés büntettő miatt vádolt Trippon György aluj Togyerás bünügye.

Lopás büntette stb. miatt vádolt Marucz József bünügye.

Szerda, november 3-án.

Sikkasztás és orgazdaság vétsége miatt vádolt Fried Elek bünügye.

Sulyos testi sértés büntette miatt vádolt Nyulasi Imre bünügye.

Sikkasztás büntette miatt vádolt B. Kovács Lajos bünügye.

Rágalmazás vétsége miatt vádolt Benkő Sándor és társai bünügye.

Sulyos testi sértés büntette miatt vádolt Oláh Gábor és társai bünügye.

Pénteken november 5-én.

Lopás büntette miatt vádolt Barnáth Imre bünügye.

Lopás büntette miatt vádolt Hamza Sándor bünügye.

Gyujtogatás büntette miatt vádolt Sandra Floáre bünügye.

Lopás büntette miatt vádolt Végner Mihály bünügye.

Hatóság elleni erőszak büntette miatt vádolt Las Béláné született Korotnoki Borbála bünügye.

Szombaton november 6-án.

Szándékos emberölés kisérletének büntette miatt vádolt Maczek Vilmos bünügye.

Lopás büntette stb. miatt vádolt Turbucz János és társai bünügye.

Lopás büntette miatt vádolt Bott Gavrilla bünügye.

Hivatali hatalommal való visszaélés vétsége stb. miatt vádolt Lőrincz Gyula bünügye.

Sulyos testi sértés büntette miatt vádolt Ábrahám Sámuel és társai bünügye.

A nagyváradi kir. tábla kitüzött ügyei.

Előadó: *Fráter Imre.*

2079. Báró Fekete Ferenczné — özv. Szeremley Sándorné.
2080. Báró Fekete Ferenczné özv. — Szeremley Sándorné.
2227. Lux és Lővy — Sz. Szabó Ferencz.
2259. Aradi polg. tkptr. — Taskó Petru.
1261. Biharmegyei árva pénztár — Tónagy József s. t.

Előadó: *Dr. Járosy Károly.*

1830. A Szepesi tkptr. — Hursán Pál.
1848. Weiszlovits Adolf és fia — Vertán Ádámné.
1886. Beck Károlyné — Beck Jenő.
2232. Aradi polgr. tkptr. — Mayer Salamon.
2264. Aradi polgr. tkptr. — Mayer Salamon.
2260. Kuthy Károly és neje Várnay Béla.

Előadó: *Dobosfy Alajos.*

1467. Burta Marku — Burta Judrej s. t.
1471. Pokol Ferencz s. t. — Dersi Sándor.
1522. Kézmarky István — Csutak Károly.
1707. Rajky József — Oklán István s. t.

Előadó: *Dr Marienescu Athanás.*

2234. Jakó Erzsébet — Durkó Lajos.
2235. Dobos Gábor — Meszlényi Juliánna.
2203. Schlésinger Gyula — ifj. Berger Mórné s. t.
2209. Király Viktor — Jakab Károly.

Előadó: *Pojnár Dénes.*

2564. Nán Szávné gondtl. emberülés.
2564. Alb Nuczné s. t. lopás.
2949. Tóth András testi sértés.
2652. Lezó Márk lopás.
2662. Petkovits Tódor s. t. testi sértés.
2663. Lukács Jánosné lopás.
2682. Bundó Juon gondt. emberolés.
2715. Tumerer Jánosné s. t. testi sértés.
3388. Tar Sándor gyilkosság.

Előadó: *Polchy Mór.*

3040. Ollár Izidor és t. lopás.
3176. Mozsik Juon közokirat hamisitás.
3184. Majoros István s, t. sulyos testi sértés.
3324. Argyelán Istvánné könnyü testi sértés.
3325. Tóth János könyü testl sértés.
3498. Stern Zollán könyü testi sértés.
3539. Kovács Balázs rablás.
3032. Bumás Petru s. t. jogtalan elsajátitás.
3075. Onoga Veszelie s. t. sulyos testi sértés.
3187. Gynlai Ferencz és neie sikkasztás.
3220. Dehelán Szofia s. t. lopás.

Előadó: *Urbán Adolf.*

3150. Sinka Gergely s. t. lopás.
3297. Buchholcz Viktor testi sértés.
3440. Danyil József testi sértés.

Előadó: *Molnár Géza.*

316 Puskás Varga Eszler becsületsértés.
317. Frenbach Mihály „
3018. Popa Szaveta „
3019. Husz Józsefne s. t. „
3021. Erdős Iános s. t. „
3025. Schlésinger Mária s. t. „
3096. Disznós Péter „
3055. Balogh István s. t. lopás.
3107. Turary Gyötgyné gondatl. emberölés.
3146. Szekeres Tógyer s. t. kőzokirathamisitás.
3206Niszján Mihály halált okozó sulyos testi sértés.
3554. Blagyikán Tógyer s. t. lopás.

Előadó: *Nagy Ferencz.*

3070. Fehér János st. lopás.
3073. Nagy János st cönnyü testrsértés.
3574. Papp Károly becsületsértés.
3186. Oánk Tanáss zsarolás.
3509. Alogyika Lázár s. t. rablás.
3048. Zsiványeszk Mihályné tulajdon ellen kh.
3082. Kriszti Szimeon lopás.
3161. Brád Stefán s. t. sulyos testi sértés.
3236. Bosnyák Jefta lopás.
3238, Dotyie Miiru s. t. magánlak sértés.
3241. Ertt Károly sulyos testi sértés.
3250. Dávid Erzsébet sikkasztás.

Előadó: *Dr. Gedeon László.*

2558. Jórsvai József s. t. testi sértés.
2559. Tatár Jánk vagyonmegrongálás.
2561. Felhérez János sikkasztás.
2587. Szűcs István testi sértés.
2597. Nagy Ferencz gond. ok. emberölés.
2644. Serzen Józsefné. Lopás.
2644. Filip Lőrincz vagyonrongálás.
2645. Keller Sámuel sikkasztás.
2686. Balta Nikula sulyos testi sértés.
2599. Somolán Pál zsarolás.
2712. Tyertyán István becsületsértés.
2778. Blaga Vaszali emberölés.

Előadó: *Erdély Endre.*

2405. Posta György sulyos testi sértés.
2430. Papp Lázár lopás.
2431. Id. Borsi Sándor s t. hatóság elleni erőszak.
2455. Tóth Lajos lopás.
2470. Bányai István sikkasztás.
2471. Nagy Ferencz sulyos testi sértés.
2481. Behelán György lopás.
2487. Madura Flóráné s t. hamis eskü.
2509. János András lopás.
2841. Czikmás Petruné rágalmazás.
2842. Ficz Tógyer lopás.

2543. Csizmás Pável és Juon sulyos testi sértés.

Előadó: *Gedeon László.*

1702. Friedmann testv. — Schultz Mátyás.
1706. Spstein Sándor — Papp Bálint.
1776. Sápi Gábor — Ujhelyi Jmre s. t.
1777. Dr. Lengyel Sándor — Papp Bálint.
1811. Dr. Dobos Ignácz — Szelle József.
1813. A kisjenői tkptr. — Budjáts Mihály.
1819. Buchsbaum B. — Grosz Jenő.
1866. A. b. csabai tkptr. — Szák Kocsis András s. t.

Előadó: *Dr. Imrik Péter.*

1704. Szabaőos Albert — Roscher János.
2058. Stern Gyula — Pailady Sámuel.
2162. Aradmegye tkptr. — Venter Gerő és neje.
2163. Kovács Károly — Dr. Bruek Gyula.
2273. Hoffmann János — Beck József.
2100. Berár Ambrus hagyatéki ügye.
2190. Horváth és Herczeg Benkő István.

TÁVIRATOK.

A herczegprimás nevenapja.

Budapest, október 30. (Saj. tud. táv.) Vaszary Kolos biboros herczegprimás ma egész csöndben ünnepelte meg nevenapját budavári palotájában. A közszeretetben álló főpapot ma igen sokan üdvözölték. Mivel a herczegprimás kissé gyöngélkedik, személyesen nem fogadott senkit. A dr. Kohl Medardnál kitett ivre azonban közéletünk kitünőségei közül számosan irtak alá nevüket.

Az uj pécsi püspök,

Budapest, okt. 30. (Saj. tud. távir.) Dulánszky Nándornak, az elhunyt pécsi püspöknek utóda, mint a »Hircsarnok« illetékes forrásból jelenti, — Hettyey Samu kanonok lesz, ki jelenleg a herczegprimási iroda igazgatója. A kinevezés már bevégzett tény, amennyiben a kinevezési okmány már alá is van irva.

Hettyey Samut Esztergomban szentelték áldozárrá. Ugyanitt a papnöveldében filozofiai tanar volt. Később a bécsi Pazmaneumba került mint lelkiigazgató; emellett a Kállay és Szőgyény családok hitoktatójaként is működött. Majd Esztergomba tér vissza, mint kanonok és a herczegprimási iroda igazgatója.

Az utóbbi időben már ugy emlegették, mint a budapesti központi papnövelde leendő igazgatóját. Azonban a legfelsőbb helyről jövő elhatározás más módon méltatta érdemeit.

A herczegprimás Hettyeynek.

Budapest, október 30. (Saj. tud. táv.) A herczegprimás táviratilag gratulált a püspöki kinevezéshez Hettyeynek Esztergomba.

A Margit-kórház felavatása.

Budapest, okt. 30. (Saját tudósitónk táv.) Ma d. e. 10 órakor avatták fel és adták át ünnepélyesen a *Szt.-László* kórházat.

A királyi pár elutazása

Budapest, október 30. (Saj. tud. táv.) A királyi pár ma délben elutazott.

Olasz lapok Goluchowszky látogatásáról.

Budapest, október 30. (Saját tud. távirata.) A »Popolo Romano« azt irja, hogy Goluchowszky gróf osztrák-magyar külügyminiszternek monzai látogatásának semmiféle politikai jellege nincs. A mint a lap hozzáteszi, a király, a ki Goluchowszky grófot eddig személyesen nem ismerte, azt az óhajtását fejezte ki, hogy vele megismerkedjék. Goluchowszky gróf erre sietett kihallgatást kérni, a melyet a király készségesen megadott. Az »Italie« azt mondja, hogy Goluchowszky monzai látogatásának semmi különösebb politikai czélja nincs.

Badeni lemondása.

Budapest, okt. 30. (Saját tud. táv) A Magyarországi irányadó politikai körök Badeni állását tarthatatlannak mondják, s meg vannak arról győződve, hogy Badeni is hasonló értelemben fog holnap Ő felségének referálni.

A tüptografus tanitók.

Budapest, okt. 30. (Saját tud. távirata.) A délmagyar országi tanitó egyesület szentmiklósi fiókja kimondta, hogy felkéri a törvény hozást a testi büntetéseknek az iskolákba való behozatalára, illetve ezen határozatnak törvénybe igtatására.

Betörések a m. kir. Operaházban.

Budapest, okt. 30. (Saját tud. táv.) Az operaházba az éjjel betörők hatoltak be, akik legelőbb is a pénztár helyiséget keresték föl. Próbálták az ott levő két Wertheim-szekrényt fölszakitani, de nem sikerült. Ekkor fölmentek a II-ik emeleti számvevői helyiségbe, ott egy fiókot feltörtek s 125 frtot elvittek. A tettesek — persze — eddig még vigan és szabadon sétálhatnak Budapest külvárosaiban.

Az operaházban feltört két Wertheim-szekrények egyikében 40000 frt, a másiban az operai nyugdij alapot képező éitékpapirok voltak. Két operai tüzoltót letartóztattak.

A görög-török békeszerződések.

Budapest, október 30. (Saj. tud. távirata.) A békeszerződést tárgyaló bizottság mai ülése $2^1/_2$ óráig tartott. A preliminária szerződés III. pontjánál felmerült nehézséget még nem szüntették meg. A magánfelek kártéritésének kérdésére vonatkozólag a görög meghatalmazottak Athénből utasitásokat várnak. A legközelebbi ülés hétfőn lesz.

Bartha-Polonyi affér.

Budapest, október 30. (Saj. tud. táv.) Egy esti ujság szerint Bartha és Polonyi között — eddig ismeretlen okból — feszült viszony támadt. Bartha bejelentette, hogy kilép az Ugron-pártból.

Görög pénzügyi inség.

Budapest, október 30 (Saj. tud. távirata.) Az »Ephimeris« szerint a kormány a különböző közigazgatási ágak általános költségvetését 65 millió drachmában állapitotta meg és utasitást adott, hogy a kiadásokat minden szolgálati ágban redukálják. A hadügyminiszter kijelentette, hogy nem képes tárczája költségeit leszállitani, kérte azonban, hogy a miniszteriuma alá beosztott jnémely hatóságokat, a melyek közvetve kapcsolatban állanak a hadsereggel, mint például a közbiztonsági ügyosztályt, utalják a belügyminiszteriumhoz.

A perui kabinet lemondása.

Budapest, október 30. (Saj. tud. távirata. A kabinet beadta lemondását, mert a kongresszuson néhány, a mult esztendei rendkivüli ülésszakon hozott törvény kihirdetésének elmulasztása miatt bizalmatlansági szavazatot kapott.

Szerencsétlenül járt állatszeliditők.

Budapest, okt. 30. (Saját tud. táv.) Az itteni állatseregletben az állatszeliditès bemutatása közben egyik tigris az állatszeliditőnőt és két fivérét összeharapdálta. Közönség rémülten menekült. Az egyik fivér élet-halál között van, oly sulyosak sebei.

Hirtelen halál.

Budapest, okt. 30. (Saját tud. távirata.) *Dr. Pápay Dániel* kolozsvári születésu 65 éves gyakorló orvos ma éjjel a Csömöri uton levő Predeal szállóban hirtelen rosszul lett, s pár percz mulva meghalt. Holttestét a törvényszéki orvostani bonczintézetbe szállitották.

Görög bujdosók sorsa.

Budapest, október 30. (Saj. tud. távirata.) A thesszáliai bujdosók visszahivására alakult bizottsággal közölték, hogy Tirnova, Farsalus, Velestino és Domokos katonai központoknak tekintendők. Larisszába, mely város eddig el volt zárva a bujdosók elől, szintén megengedték a visszatérést. Hivatalosan tagadják, hogy Káneában 10.000 darab Görögországból érkező fegyvert koboztak el. Az olaszok pusztán csak egy török hajót fogtak el s a törökök kezében volt a csekély számu fegyver.

Földrengés Cseh- és Bajorországban.

Budapest, október 30. (Saj. tud. távirata.) Graslitzban tegnap este 7 óra óta majdnem szakadatlanul zeng a föld menydörgésszerü dörejtől kisérve. Nyolcz földlökés különösen erős volt. Az éjszaka óta a lakosság nagy aggodalomban van. Több család elhagyja a várost. Asch-ban pedig e hó 25-én és 26-án észlelt földlökések ma 3 és 5 óra között erős morajtól kisérve ismétlődtek.

KÖZGAZDASAG.

TŐZSDE.

— A »Tiszántúl« eredeti távirata. —

Gabonatőzsde.

Készáru buzában az irányzat szilárd volt, malmok vételkedvet tanusitottak és igy 35,000 mm. forgalom mellett árak 10 krral emelkedtek.

Határidők.

Budapest, okt. 30.

Buza őszre	12.28
Buza tavaszra	11.98
Tengeri	5.26
» novemberre	4.64
Rozs őszre	8.80
Zab őszre	6.35

Értéktőzsde.

Az irányzat szilárd.

Budapest, okt. 30.

Osztrák hitel	354.30
Magyar hitel	389.25
Államvasut	335.75
Déli vasut	83.—
Rimamurányi	261.50
Magyar jelzálog	276.50

Magyar leszámitoló — — — — —	252.75
Villamos vasut — — — — — —	286.—
Salgótarjáni — — — — — —	615.—
Iparbank — — — — — —	101.50
Budapest közuti — — — — —	385.50

Bécs, okt. 30.

Az irányzat szilárd.

Osztr. hitel — — — — — —	354.72
Magyar hitel — — — — — —	388.—
Államvasut — — — — — —	336.50

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1897 október 30-án.

Magyar aranyjáradék 4% — — —	121.75
Magyar koronajáradék — — — — —	99.75
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4½% —	120.50
Magyar vasuti kölcsön ezüstben 2½% —	101.—
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	120.75
Magyar földtehermentesitési kötvény 4% —	977.5
Ialnd ési jog megváltási kötvény — —	100.75
Horvát szlavon földtehermentesitési kötvény	97.50
Magyar nyeremény sorsjegy-kölcsön — —	155.50
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy kölcsön	139.75
Osztrák járadék papirban — — — —	102.—
Osztrák járadék ezüstben — — — —	102.—
Osztrák járadék aranyban — — — —	123.—
Osztrák korona járadék — — — —	101.75
1860. osztrák államsorsjegyek — — —	144.—
Osztrák magyar bankrészvény — — —	950.—
Magyar hitelbank részvény — — — —	389.50
Osztrák hitelintézeti részvény — — —	335.75
Páris vista — — — — — — —	336.—
20 márkás arany — — — — — —	952.—
Német birodalmi márka — — — — —	58.75
London vistc — — — — — —	119.70
Páris vista — — — — — — —	47.52½
20 márkás arany — — — — — —	11.74

A szerkesztésért felelős:
Dr. VUCSKICS GYULA.

Nagyvárad város polgármesterétől.

20341—897. sz.

Hirdetmény.

Nagyvárad város közigazgatási bizottsága a Nagyvárad város területén átvonuló közutakra vonatkozó helyszinrajzokat müleirásokat és törzskönyveket folyó évi október hó 7-én 348 kb. szám alatt hozott határozatával hitelesitette s azokat megfelelő záradékkal ellátva a polgármesteri hivatal hivatalos helyiségében folyó évi november hó 1-től deczember hó 1-ig közszemlére kitétetni rendelte, mely idő alatt azok bárki által megtekinthetők.

Felhivatnak mindazok, kik magukat ezen közigazgatási uton hozott jogerős határozatok illetve eljárás által magán jogaikban sértve éreznék, hogy 1897. évi deczember hó 1-ső napjától számitandó három év alatt igényeiket birtokon kivül a törvény rendes utján annál inkább érvényesitsék, mert ezen határidő elteltével magánjogi igények többé nem érvényesithetők.

Nagyvárad, 1897. okt. 29-én.

Dr. Bulyovszky József,
polgármester.

7197/97. tkv.

Árverési hirdetmény.

A nagyváradi kir. törvényszék mint tkvi hatóság által a nagyszebeni földhitelintézet végrehajtatónak Diamandi Miklós és Diamandi József végrehajtást szenvedő elleni 3597 frt 89 kr tőkes járulékai iránti végrehajtási ügyében végrehajtást szenvedő tulajdonául felvett ezen tkvi hatóság területén fekvő s a nagyváradi 82 számu betétben foglalt házra a kért végrehajtási árverés az 1881. LX. törv. czikk 146. §-a értelmében elrendeltetik s foganatositására határidőül **1897. évi november hó 18-ik napjának d. e. 9 órája** ezen kir. törvényszék árverelő helyiségébe kitüzetik.

Kikiáltási ár 93000 frt, azonban az árverésre kitüzött ingatlan szükség esetén ezen áron alul is el fog adatni.

Venni szándékozók, a végrehajtatónak kivételével — bánatpénzül a kikiáltási ár 10%-át vagyis 9300 frtot tartoznak készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban letenni.

A vételár 3 részletben fizetendő és pedig az első részlet az árverés napjától számitott 1 hónap alatt, a második részlet ugyanazon naptól számitott 3 hónap alatt, a harmadik részlet ugyanazon naptól számitott 5 hónap alatt; minden egyes vételári részlet után az árverés napjától a fizetés napjáig 5% kamat fizetendő.

Ezen árverés feltételei a hivatalos órák alatt a tkvi hatóságnál és a kapitányi hivatalnál megtekinthetők.

Nagyváradi kir. törvényszék mint tkvi hatóság 1897. julius hó 17-én. **Olasz,**
kir. törvényszéki biró.

Partiáru üzlethelyiség változás!

Partiáru üzlethelyiségemet nov. 4-től

„Zöldfa"-utcza, Grünfeld-féle házba

helyezem át.

Eddigi b. bizalmukat továbbra is kérve, maradtam

tisztelettel

MARKOVITS MÓR

partiáru kereskedő.

Tartós és jutányos, szobafütésre legalkalmasabb

Salgó-tarjáni és petrozsényi

Szalon kőszén

ugyszintén

vágott tüzifa

métermázsánkint házhoz is szállitva **legolcsóbb árakon** kapható,

Reich Sándornál,

Szt.-János utczán.

Megrendelhető **telefon** vagy **levelező-lap** utján is. 336 1—5

KOSZORU KIÁLLITÁS

Germán Károly

„KEGYELET" keresztény temetkezési-intézetében,

Nagyváradon, Fő-utcza, Bartsch-féle ház.

Franczia művirág koszoruk — —	darabja 50 krajczártól 20 forintig.
Érczkoszoruk — — — — — —	darabja 1 forinttól 15 forintig.
Gyöngykoszoruk — — — — —	darabja 70 krajczártól 25 forintig.
Sirkivilágitó szines poharak kiöntve	darabja 10—15 krajczár.
Sirkivilágitó szines üveg öltönyök	darabja 50 krajczártól 1.50 forintig.
Sirlámpák — — — — — — —	darabja 1.50 forintól 20 forintig. 323 3—3

Sirkivilágitások a legjutányosabb árban elvállaltatnak.

TELEFON!

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

NÁDOR L. és TÁRSA

Nagyvárad, Zöldfa-utcza.

Ajánlja az őszi és téli évadra a legujabb

vizhatlan gráczi PICHLER-kalapokat.

Legnagyobb raktár olasz, angol és PLESS-kalapokban.

Valódi prágai férfi s női bőrkeztyük, angol kötött keztyük.

Férfi- és fiu fehérnemüek, legujabb nyakkendők.

Illatszerek, pénz- és szivartárczák,

esőernyők, sétabotok,

valódi email ing- és kézelő gombok,

harisnyák és valódi Jäger-alsók

a legnagyobb választékban és legjutányosabb árban.

A LEGNAGYOBB

czipő- és csizma-raktár.

Férfi-, női-, leány- és gyermek-czipők minden kivitelben a legjutányosabban kaphatók.

Valódi orosz Bagaria **vizhatlan csizmák**

és legnagyobb raktár Galloschni és bőr Camaschnikban.

Csizma- és czipő-különlegességek mérték szerint

308 7—10

a leggyorsabban készittetnek.

TELEFON!

TELEFON! TELEFON!

CLAYTON & SHUTTLEWORTH mezőgazdasági gépgyárosok

BUDAPEST, Váczi-körút 63. sz.

által a legjutányosabb árak mellett ajánltatnak:

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek 2½ egész 12 lóerőig, szalma-kazalozók, továbbá **járgány-cséplőgépek, here-cséplők, tisztító-rostak, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők,**

„COLUMBIA-DRILL"

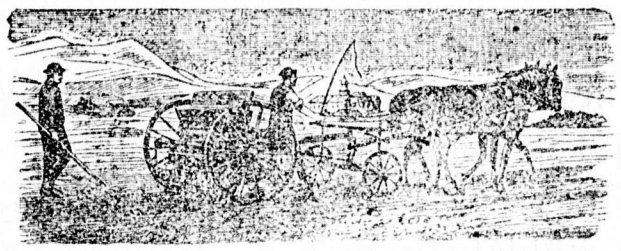

„COLUMBIA-DRILL"

legjobb sorvetőgépek, boronák, szecskavágók, répavágók, kukoricamorzsolók, darálók, őrlő-malmok, egyetemes aczélekék, két- és háromvasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

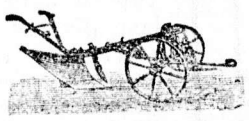

Részletes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Haszonbérlet.

A nagyváradi 1. sz. Káptalan tulajdonát képező Hegyközujlaki határban fekvő mintegy 309 k. hold birtok

azonnal haszonbérbe kiadó.

A birtok kellő gazdasági épületekkel bir. A haszonbérlet 6 esetleg több évre is terjedhet. A haszonbérlet feltételei a központi hivatalban (Sal Eerencz utcza) megtekinthetők, ahová is az ajánlatok 10% bánatpénzzel adandók be.

Papp Imre,
főtiszt.

326 3—3

(Utánnyomás nem dijaztatik.)

Eladó.

A nagyváradi 1. sz. káptalan tulajdonát képező Nagyvárad-váraljai 140. 141. sorházszám alatti telkek a rajta levő épületekkel örök áron **eladók.**

Venni szándékozók kellő bánatpénzeikkel felszerelt ajánlataikat a központi hivatalba (Sal Ferencz utcza) adják be, hol is az eladási feltételek megtekinthetők.

Papp Imre,
főtiszt.

327 3—3

(Utánnyomás nem dijaztatik.)

FELHIVÁS!

Eredeti angol és olasz kalapok.

A közeledő őszi idényre megérkeztek a *legujabb divatú*

kalap-, czipő- és uri-divatczikkek

melyek kizárólag

jó minőségben

és rendkivül

olcsó árban csakis

„Reichard áruházában"

Nagyvárad, Fő-utcza, Orsolya zárda épület

szerezhetők be. 230—25—25

Nyakkendőkben folytonos ujdonságok.

A marbúrgi czipő gyár egyedüli főraktára.

Biharvármegye legolcsóbb központi női-felöltők ÁRUHÁZA.

Kérem a czégre vigyázni! Kérem a czégre vigyázni!

MÁRKUSZ JÓZSEF

Nagyvárad, Zöldfa-utcza elején.

Hölgyeim!

Mindenkinek saját érdekében áll áruházamat meglátogatni mielőtt szükségletét fedezné, hol roppant választékban az ujdonságok megérkeztek. Női és gyermek felöltők meglepő olcsó árakban ***külön berendezett próba termek.*** Vidékre kivánatra képes árjegyzékek és kelme minták bérmentve küldetnek meg.

1 drb. kabát szép síma posztóból **5** frt **25** kr.	Crull kabát csinos zsinórzattal **9** frt.	Ullrich kabát igen csinos állásu divatos zsinórzással selyemmel bélelve **14** frt	Gyermek kabátok legcsinosabb állásokban **4**—**12** frtig.
Csinos kétsoros kabát **6** frt **50** kr.	Párizsi ujdonság, Toln kabát legujabb zsinór diszszel **11** frt.	Cleopatra elegáns mutatós kabát, izléses betűzéssel **15** frt.	Gyermek köpenyegek Gallérral . . . **3**—**7** frtig Empir . . . . **4**—**9** frtig
Feltűnő elegáns kabát **7** frt **50** kr.	Amelie, zsinórozott selem béléssel **12** frt **50** kr.	Menotti elegáns kabát divatos zsinórzással legdivatosabb színekben **16** frt.	Tibet és szőrme gallérok bámulatos olcsó árakban.
Igen divatos téli kabát **8** frt **50** kr.	Keau kabát a szélén izlésesen zsinórozva **12** frt.	Luther kabát **17** frt **50** kr. Trilby kabát **22** frt.	Bundák és félrádok legolcsóbb bevásárlása.

Szives tudomásul!

A nagyérdemü közönségnek a bevásárlások megkönnyebbitésére havi és heti részletfizetést rendeztem be mindennemü férfi és női divatczikkekre minden tulfizetés nélkül.

Vászonnemüek:

1 vég jó	minőségü	csoda vászon	30 rőf	**3.40**
1 vég jó	»	Rumburgi »	30 rőf	**5.50**
1 vég jó	»	» »	30 rőf	**6.50**
1 vég jó	»	Honi »	30 rőf	**5.90**
1 vég jó	»	Iris »	30 rőf	**7.90**
1 vég jó	»	Szepességi »	30 rőf	**5.25**
1 vég jó	»	» »	30 rőf	**6.25**
1 vég jó	»	Lepedő »	$^8/_4$	**8.40**

Schiffonok:

1 vég jó	minőségü	spanyol schiffon . .	**4.98**
1 vég jó	»	Chinai » . .	**5.75**
1 vég jó	»	Tokió » . .	**6.25**
1 vég jó	»	Sroll » . .	**6.50**
1 vég jó	»	Tigris » . .	**6.95**
1 vég jó	»	Damast gradl . .	**6.60**
1 vég jó	»	valódi Damast gradl	**9.80**
1 drb. Takács szövött derekalj . . .			**2.50**

Asztalnemük:

Egy 6 szem. damast teriték		**2.50**
Egy 12 » » »		**5.—**
Egy 6 » szines készlet		**1.50**
Egy 6 » ajour »		**4.—**
6 drb amerikai türölköző		**2.40**
6 drb damast »		**2.—**
6 drb szepességi »		**2.65**
6 drb bojhos szines türölköző . . .		**3.85**

Szenzáczió! 1 drb 2 személyes 5 zsinóros selyem paplan paplan paplan 6.50

1 téli angol ruha kelme teljes ruhára való **1.40**. 1 teljes himalaja ruha **2.50** 1 teljes angol ruha **3** frt. 1 különleges divat **4.25**	Franczia és angol kelmékben különlegességek. Fekete szintartó gyapju kelmék gyári áron alul. Flanelek **20** krtól.	Fehér és krém kelmék leszáliitott árban. Mintázott angol blous bársonyok **55** kr. Bársonyok dus választékban.	Szines selymek **35** krtól Fekete div. selymek **85** » Szines plüschök . **85** » A legujabb disznemükben nagy választék.

Flanel takarók 2000 drb választékból legujabb minták 1.80.

Divatos mosó barchet jó szinekben **14** kr. Franczia barchettek meglepő mintázattal tartós szinekben **24** krtól feljebb.	Feh. pique barchet gyönyörü mintázattal **21** krtól feljebb. Fehér Schnürl barchet **30** krtól feljebb.	Igen jó meleg flanel alsószoknya **1** frt. Flanel alsónadrág **75** kr Szatén alsószoknya flanel béléssel alól himzéssel **3.25**	Igen jó minőségü férfi meleg alsó ing **90** krtól feljebb. Ugyanolyan alsó nadrágok pölyhös belzettel **90** krtól feljebb.

Foulárd szaten olcsóbb mint bárhol, 10 kr. méterje.

Nyomatott laptulajdonos: Szent-László nyomda-részvénytársaságnál Nagyváradon.